

Fjölgun tilkynninga í barnaverndarmálum

Þegar fyrstu fjórir mánuðir áranna 2008 og 2009 eru bornir saman kemur í ljós að tilkynningum hefur fjölgað úr 2.524 í 3.076. Fjölgunin milli ára fyrir landið í heild er 21,9%.

Hlutfall tilkynninga er mest í Reykjavík, en fjölgunin þar er tæp 40% ef bornir eru saman fyrstu fjórir mánuðir áranna 2008 og 2009.

Flestar tilkynningar fyrstu fjóra mánuði ársins 2009 voru vegna áhættuhegðunar barna eða 48,1% allra tilkynninga. 32,2% tilkynninga voru vegna vanrækslu á börnum, 19,4% vegna ofbeldis gegn börnum og 0,3% vegna þess að heilsu eða lífi ófæddis barns var stefnt í hættu.

Umsóknum um meðferð og greiningu hefur fjölgað á þessu tímabili. Umsóknir voru 49 á fyrstu fjórum mánuðum ársins 2008 en 55 á sama tímabili árið 2009. Umsóknum um Stuðla fjölgaði úr 22 í 30. Umsóknum um langtímameðferð fækkaði hins vegar úr 13 fyrstu fjóra mánuði ársins 2008 í 9 fyrstu fjóra mánuði ársins 2009.

Á neyðarvistun Stuðla voru fyrstu fjóra mánuði ársins 2009 108 vistanir, en vistunardagar samtals 562. Fyrstu fjóra mánuði ársins 2008 var ekki hægt að fullnýta neyðarvistun vegna bruna sem þar hafði átt sér stað. Raunhæfast er því að bera saman við árið 2007 og kemur þá í ljós mikil aukning, en fyrstu fjóra mánuði ársins 2007 voru 69 vistanir og vistunardagar samtals 435 dagar. Innlögnnum á neyðarvistun Stuðla hefur því fjölgað verulega á fyrstu mánuðum þessa árs samanborið við fyrstu fjóra mánuði ársins 2007.

Umsóknir um MST fyrstu fjóra mánuði ársins 2009 voru 24. MST er gagnreynd aðferð til að meðhöndla alvarlegan hegðunarvanda unglinga á aldrinum 12-18 ára og fer meðferðin fram á heimili fjölskyldunnar. Byrjað var að bjóða upp á MST meðferð um miðjan nóvember s.l.

Umsóknum um fósturheimili fyrir börn fjölgaði úr 18 í 37 á umræddu tímabili. Mest var fjölgunin í umsóknum um tímabundið fóstur eða úr 12 í 30 á umræddu tímabili.

Umsóknum fólks sem óskar eftir að gerast fósturforeldrar hefur fjölgað og voru umsóknir 19 á fyrstu fjórum mánuðum ársins 2009, en voru 14 á fyrstu fjórum mánuðum ársins 2008.

Í eftirfarandi töflum má sjá sundurliðun á þessum samanburði.

Fjöldi tilkynninga eftir landsvæði

Landsvæði	Fyrstu 4 mán 2008		Fyrstu 4 mán 2009	
	Fjöldi	Hlutfall	Fjöldi	Hlutfall
Reykjavík	1.055	41,8	1.468	47,7
Nágrenni Reykjavíkur	597	23,7	642	20,9
Landsbyggð	872	34,5	966	31,4
Samtals	2.524	100,0	3.076	100,0

Ástæður tilkynninga

Ástæður tilkynninga*	Fyrstu 4 mán 2008		Fyrstu 4 mán 2009	
	Fjöldi	Hlutfall	Fjöldi	Hlutfall
Vanræksla	700	27,7	991	32,2
Líkamleg vanræksla	38		37	
Vanræksla varðandi umsjón og eftirlit	579		797	
Vanræksla varðandi nám	33		38	
Tilfinningaleg vanræksla	84		128	
Ofbeldi	521	20,6	595	19,4
Tilfinningalegt/sálrænt ofbeldi	179		216	
Líkamlegt ofbeldi	173		211	
Kynferðislegt ofbeldi	174		176	
Áhættuhegðun	1.275	50,5	1.478	48,1
Neysla barns á vímuefnum	181		187	
Barn stefnir eigin heilsu og þroska í hættu	274		428	
Afbrot barns	630		620	
Barn beitir ofbeldi	105		138	
Erfiðleikar barns í skóla, skólasókn áfátt	102		126	
Heilsa eða líf ófæddis barns í hættu	28	1,1	9	0,3
Tilkynningar alls	2.524	100,0	3.073	100,0

*Athugið að aðeins má merkja við ein aðalástæðu fyrir hverja tilkynningu. Hins vegar má merkja við fleiri undirástæður t.d. innan vanrækslu. Ef ein tilkynning berst um vanrækslu skal merkja við vanrækslu sem aðalflokk en merkja má t.d. við bæði líkamlega vanrækslu og tilfinningalega. Samanlagður fjöldi aðalflokkanna fjögurra stemmir því við fjölda tilkynninga en fjöldi innan hvers aðalflokks þarf ekki að stemma við heildartöluna.

Upplýsingar vantar um 3 tilkynningar 2009.

Tilkynnendur

Tilkynnendur	Fyrstu 4 mán 2008		Fyrstu 4 mán 2009	
	<i>Fjöldi</i>	<i>Hlutfall</i>	<i>Fjöldi</i>	<i>Hlutfall</i>
Barnið sjálf	16	0,6	17	0,6
Ættingjar barns aðrir en foreldrar	106	4,2	139	4,5
Nágrannar	145	5,7	219	7,1
Önnur barnaverndarnefnd	48	1,9	63	2,1
Þjónustumiðst./starfsm.félagsþjónustu	65	2,6	48	1,6
Lögregla	1.350	53,5	1.488	48,4
Skóli, sérfræðiþj., fræðslu- eða skólaskr.	294	11,7	409	13,3
Leikskóli/gæsluforeldri	40	1,6	68	2,2
Læknir/heilsugæsla/sjúkrahús	149	5,9	181	5,9
Foreldrar barns	193	7,6	311	10,1
Aðrir	118	4,7	130	4,2
Samtals	2.524	100,0	3.073	100,0

Upplýsingar vantar um 3 tilkynningar 2009

Umsóknir um meðferð

Tegund meðferðar

Tegund meðferðar	Fyrstu 4 mán 2008		Fyrstu 4 mán 2009	
	Fjöldi	Hlutfall	Fjöldi	Hlutfall
Stuðlar	22	44,9	30	54,5
Götusmiðjan	14	28,6	16	29,1
Langtímameðferð	13	26,5	9	16,4
Samtals	49	100,0	55	100,0

Umsóknir um fóstur

Tegund fósturs

Tegund fósturs	Fyrstu 4 mán 2008		Fyrstu 4 mán 2009	
	Fjöldi	Hlutfall	Fjöldi	Hlutfall
Tímabundið	12	66,7	30	81,1
Varanlegt	2	11,1	2	5,4
Styrkt	4	22,2	5	13,5
Samtals	18	100,0	37	100,0

Umsókn um leyfi til að gerast fósturforeldrar

	Fyrstu 4 mán 2008	Fyrstu 4 mán 2009
	Samtals	14

Umsóknir um MST

Samtals bárust 24 umsóknir um MST fyrstu fjóra mánuði ársins 2009.